

ратифіковано Законом № 1678-VII від 16.09.2014 р.: [редакція № v2980321-15 від 30.11.2015 р.] // Офіційний вісник України. – 2014. – №75. – Ст. 2125

6. Натарова О. В. Оцінка стану фінансового контролю державного сектору // «Економічний часопис-XXI». – 2015. – №1-2(1). – С. 106-109.

О. В. ЧОРНОУС

Харківський національний університет внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИДІВ ЩОРІЧНИХ ВІДПУСТОК ПРАЦІВНИКА ПОЛІЦІЇ

В українському суспільстві поступово відбуваються реальні євроінтеграційні реформи та проходить відбудова правової демократичної держави. Такою реформою є створення Національної поліції України, яка мала на меті врахування недоліків пострадянської міліції. Непрозорість і поспішність прийняття документів щодо такої необхідної і чутливої реформи значно погіршило їхню якість. У разі, якщо імплементація багато в чому декларативних і неконкретних норм відбуватиметься без участі широкого кола громадських експертів – то, на жаль, ніхто не може гарантувати запровадження навіть того позитивного мінімуму змін, які закладені в запропонованих документах. Сьогодні для працівників поліції все більшої актуальності набуває проблематика правового регулювання видів та обчислення тривалості відпусток поліцейських, оскільки продуктивність праці та ефективність виконання поліцейським своїх безпосередніх обов'язків напряму залежать від тривалості відпочинку, його якості та поновлення як фізичного так і психологічного стану та здоров'я працівника поліції.

Відомо, що право працівника на відпочинок – одне з пріоритетних соціальних прав, закріплених в Конституції України та міжнародних нормативно-правових актах. У статті 24 Загальної декларації прав людини проголошується, що: «Кожна людина має право на відпочинок і дозвілля, включаючи право на розумне обмеження робочого дня та на оплачувану періодичну відпустку» [1]. У національному законодавстві означене положення знайшло своє відображення у ст. 45 Конституції України, Законі України «Про відпустки». Таким чином, як зазначає А. Хоменко, принцип «право на відпочинок» займає суттєве місце у системі принципів сучасного трудового права, а відпустка, у свою чергу, є одним із значущих способів його реалізації [2].

Вдосконалення правового регулювання видів та обчислення тривалості відпусток працівників поліції набуває особливої актуальності

на сучасному етапі. Це обумовлено, у першу чергу, тим, що у даний час спостерігаються певні непорозуміння та порушення права працівника поліції на відпочинок у процесі отримання ним відпустки. При застосуванні пунктів 2-4 статті 93 Закону України «Про Національну поліцію» виникає ціла низка непорозумінь та питань [3], хоч деякі автори науково-практичних коментарів і вважають що означена стаття не потребує коментарів.

Правове регулювання щорічних оплачуваних відпусток, окремі питання обчислення тривалості таких відпусток та порядок їх надання поліцейським здійснюється спеціальним Законом України «Про Національну поліцію», а саме ст. ст. 92, 93 Закону України в розділі IX Соціальний захист поліцейських [3] та загальним законодавством про відпустки.

Проаналізувавши ч. 1 ст. 78 «Стаж служби в поліції» Закону України «Про Національну поліцію» можна дійти висновку, що стаж служби в поліції дає право поліцейському на надання йому додаткової оплачуваної відпустки. Як закріплено в ст. 92 «Відпустки поліцейських», поліцейським надаються щорічні чергові оплачувані відпустки в порядку та тривалістю, визначені Законом України «Про Національну поліцію». Закріплення тривалості чергової відпустки у році вступу на службу в поліцію закріплено ч. 4 цієї ж статті і пропонується формула її вирахування. Однак застосування такої формули для обчислення тривалості чергової відпустки у році вступу на службу поліції суперечить нормі ч. 2 ст. 93 Закону України «Про Національну поліцію» (далі – Закону), так як її застосування, думається, є неоднозначним. Враховуючи, що окремі працівники вперше приймаються на службу до лав поліції, застосування даної норми до них можна вважати доречним і, відповідно, обрахування відпустки за даною нормою допустиме. Проте, потрібно пам'ятати, що досить великий відсоток працівників колишньої міліції, які пропрацювали не один рік, продовжували службу в структурі ОВС, і навіть той факт, що Кабміном України було ухвалено рішення про створення національної поліції, яка має діяти окремо від структури МВС, не є підставою для того, щоб нівелювати спеціальний стаж працівників, здобутий роками, про що, відповідно, свідчить надбавка, яка встановлюється до заробітної плати за вислугу років, в такому випадку змінюється служба в міліції на службу в поліції, і застосування норми ч. 4 ст. 93 Закону до таких працівників є неправомірним, так як спеціальний стаж працівників міліції прирівнюється до спеціального стажу працівників поліції, а формулювання норми ч. 4 ст. 93 Закону є не досить коректним, так як працівники втрачають частину своєї законної щорічної чергової оплачуваної відпустки.

Отже, аналіз ч. 1 ст. 92 та ч. ч. 2-4 ст. 93 Закону дозволяє дійти висновку, що закон передбачає щорічну основну оплачувану відпустку

для поліцейського, яка в ч. 1 ст. 92 Закону України «Про Національну поліцію» називається щорічною черговою, і її мінімальна, гарантована державою тривалість, повинна складати тридцять календарних днів, але не менше [3].

Вище викладене дає можливість зробити висновок про виділення Законом України «Про Національну поліцію» для працівника поліції такого різновиду щорічної відпустки як щорічна чергова оплачувана відпустка.

Правове регулювання надання додаткової оплачуваної відпустки здійснюється, відповідно, ч. 3 ст. 93 Закону України «Про Національну поліцію», де сказано, що за кожний повний календарний рік служби в поліції після досягнення п'ятирічного стажу служби поліцейському надається один календарний день додаткової оплачуваної відпустки, але не більш як п'ятнадцять календарних днів.

Відповідно, проаналізувавши ч. 1 ст. 78 та ч. 3 ст. 93 Закону України «Про Національну поліцію» можемо зробити висновок про правове закріплення другого різновиду щорічної оплачуваної відпустки для працівника поліції – додаткової, та терміну її тривалості – не більше п'ятнадцяти календарних днів. У той же час, ні ст. 92, ні ст. 93, а ні жодна з інших статей Закону України «Про Національну поліцію» не визначає порядку надання відпусток, а встановлює лише особливості щодо визначення тривалості основної щорічної відпустки, визначає додаткові гарантії поліцейським права на відпустку, обмеження кола осіб, які мають право здійснювати відкликання з неї тощо. Не визначають особливого порядку надання поліцейським відпусток і інші Закони України.

Тому, враховуючи положення ст. 45 Конституції України, ч. 1 ст. 78, ч. 1 ст. 92 ч. 2-4 ст. 93, Закону України «Про Національну поліцію», можна зробити висновок, що законодавець встановлює для працівника поліції два види щорічної відпусти, чергова оплачувана та додаткова оплачувана відпустка.

Відповідно до вимог ч. 2 ст. 92 Закону України «Про Національну поліцію» поліцейському надаються також додаткові відпустки у зв'язку з навчанням, творчі відпустки, соціальні відпустки, відпустки без збереження заробітної плати (грошового забезпечення) та інші види відпусток відповідно до законодавства про відпустки. Норма ч. 2 ст. 92 цього Закону має бланкетний спосіб викладення правила, з посиланням на інший законодавчий акт, визначаючи цим, не лише право на інші види відпустки відповідно до законодавства про відпустки, а і на умови та порядок їх надання визначених законодавством про відпустки.

Література

1. Загальна декларація прав людини: ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10. 12. 1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

2. Хоменко А. Право працівника на відпочинок – одне з

пріоритетних соціальних прав, закріплених в Конституції України / А. Хоменко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reporter.pl.ua/blogy/avtory/tdizpp-v-poltavskij-obl/1552-pravo-pratsivnyka-na-vidpochynok-odne-z-priorytetnyh-sotsialnyh-prav-zakriplenih-v-konstytutsiyi-ukrayiny>

3. Про Національну поліцію: Верховна Рада України; Закон від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

О. А. ШВАГЕР

Сумський державний університет

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

Численні проблеми, які періодично з'являються у функціонуванні фінансових ринків, змушують уряди держав та світову спільноту в цілому займатися пошуком ефективних шляхів для подолання негативних тенденцій, що можуть загрожувати черговими фінансовими кризами. Одним із аспектів вирішення зазначених проблем є вирішення питання щодо стабільності банківських систем окремих країн.

Розвиток сфери банківських послуг залежить від багатьох чинників або факторів. Серед них можна виділити наступні, які на нашу думку, мають найбільший вплив:

1. Економічна ситуація в країні має значний вплив інвестиційну та фінансову можливості/спроможності банків, а також на поведінку споживачів банківських послуг;
2. Нерівномірність конкуренції серед банків;
3. Єдність правового поля як для державних банків, так і для комерційних;
4. Низький рівень довіри до банків та до банківської системи в цілому, якому сприяє в свою чергу цілий ряд факторів (наприклад, низький рівень відповідальності власників та керівництва банку за якість та стабільність банківської діяльності, яку вони провадять; недостатня координованість дій суб'єктів на етапі виведення неплатоспроможного банку з ринку на законодавчому рівні та на практиці тощо);
5. Ступінь державного регулювання банківської діяльності.

Проте можна виділяти й інші чинники, які також сприятимуть поглибленню проблем у розвитку та споживанні послуг.

Вважаємо за потрібне зупинитися на дослідженні останніх двох факторів (4,5 з наведеного переліку).